

H O T Ă R Â R E

26 martie 2020

Nr. 81/3

mun. Chișinău

Completul de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

În componență :

Președinte

Anatolie Minciuna

Membrii

Igor Mînăscurtă

Veronica Mocanu

Examinând contestația depusă de cet. Covaliu Iurie împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 88s-119p/m, nr. 96s-131p/m din 25 februarie 2020, emise pe marginea sesizării depuse la 27 ianuarie 2020 asupra acțiunilor judecătorului Martînenco Veaceslav de la Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana), Completul,

C O N S T A T Ă :

Argumentele sesizării

1. La data de 30 ianuarie 2020 în Consiliul Superior al Magistraturii a parvenit plângerea cetățeanului Covaliu Iurii. Plângerea a fost înregistrată ca sesizare, conform Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.
2. Prin dispoziția inspectorului-judecător principal interimar nr. 88s – 119p/m din 30 ianuarie 2020, sesizarea a fost repartizată pentru examinare inspectorului-judecător Stela Subotin.
3. La data de 29 ianuarie 2020 în Consiliul Superior al Magistraturii a parvenit plângerea cetățeanului Covaliu Iurii, remisă spre examinare după competență de către Aparatul Președintelui Republicii Moldova. Plângerea a fost înregistrată ca sesizare, conform Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.
4. Prin dispoziția inspectorului-judecător principal interimar nr. 96s - 131p/m din 30 ianuarie 2020, sesizarea a fost repartizată pentru examinare inspectorului-judecător Stela Subotin.
5. Prin Încheierea Inspecției Judiciare din 30 ianuarie 2020 s-a dispus conexarea într-o singură procedură a sesizărilor parvenite din numele lui Covaliu Iurii înregistrate cu nr. 88s – 119 p/m din 30 ianuarie 2020 și nr. 96s-131p/m din 30 ianuarie 2020. S-a atribuit procedurii nr. unic nr. 88s – 119 p/m.
6. Autorul sesizării, își exprimă dezacordul asupra încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 08 august 2019, emisă de judecătorul Veaceslav Martînenco. Consideră că la emiterea acestei încheieri, judecătorul nu a respectat prevederile art.385 și art.5 al Codului de procedură penală.
7. Solicită, examinarea întrebării referitor la competența profesională a judecătorului și verificarea tuturor dosarelor ce se află în procedură la

judecătorul Veaceslav Martînenco pentru a stabili corectitudinea aplicării art. 385 și art.5 al Codului de procedură penală.

Poziția Inspectiei Judiciare

8. Examinând temeiurile expuse în sesizare, pentru atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului, prin prisma normelor legale aplicabile, Inspectia judiciară, prin decizia nr. 88s-119p/m, nr. 96s-131p/m din 25 februarie 2020, a respins sesizarea ca neîntemeiată pe motiv că, în urma verificărilor efectuate nu au fost stabilite careva temeuri rezonabile, care ar demonstra comiterea de către judecătorii nominalizați a cărorva abateri disciplinare, iar faptele expuse în sesizare, nu întunesc condițiile și nu fac parte din lista abaterilor disciplinare, prevăzute de art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Argumentele contestației

9. Nefiind de acord cu decizia Inspectiei Judiciare, petiționarul a depus la 11 martie 2020, contestație prin care a solicitat admiterea contestației, anularea deciziei contestate și atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor.
10. În motivarea contestației depuse, petiționarul a menționat că, nu este de acord cu decizia Inspectiei Judiciare, indicând că, judecătorul a aplicat eronat legea, menționând că, încheierea emisă de judecătorul nominalizat a fost casată prin decizia Curții de Apel Chișinău.

Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor

11. Examinând contestația depusă și actele administrate în ședința Completului, verificând argumentele expuse de petiționar, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului Disciplinar consideră contestația depusă ca fiind neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, din următoarele motive.
12. Potrivit art. 23 alin. (1) și (1¹) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, *verificarea sesizării reprezintă etapa în cadrul căreia se stabilesc faptele imputate judecătorului și consecințele acestora, circumstanțele în care au fost comise, precum și orice alte date concludente din care să se poată stabili existența sau inexistența elementelor abaterii disciplinare. Verificarea sesizării se efectuează de către inspectorii-judecători în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data înregistrării sesizării. Termenul de verificare a sesizării poate fi prelungit de inspectorul principal cu cel mult 15 zile, la cererea inspectorului-judecător care verifică sesizarea, dacă există motive întemeiate care justifică prelungirea termenului. Dacă nu se întunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare sau faptele invocate în sesizare nu se confirmă prin probele administrate în procesul verificării prealabile, inspectorul-judecător căruia i-a fost repartizată sesizarea, printr-o decizie motivată, respinge sesizarea ca fiind neîntemeiată. Decizia cu privire la respingerea sesizării poate fi contestată de autorul*

sesizării în completul de examinare a contestațiilor al colegiului disciplinar în curs de 15 zile de la data recepționării deciziei motivate.

13. Conform art. 26 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, după finalizarea cercetării disciplinare, în cazul constatării existenței elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește un raport, care, împreună cu dosarul cauzei disciplinare, se prezintă în termen de 3 zile colegiului disciplinar pentru examinare. În cazul în care nu se constată existența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește o decizie motivată de respingere a sesizării, care poate fi contestată în modul stabilit la art.23 alin.(1).
14. În conformitate cu art. 27 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor.
15. Din sensul art. 28 alin. (1) și alin. (3) lit. b) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă. Completele de contestație decid respingerea contestației ca neîntemeiată.
16. După cum rezultă din materialele prezentate se constată, că petiționarul nu este de acord cu constataările Inspecției judiciare și solicită tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului, pe motivele invocate în sesizare și contestație.
17. Potrivit materialelor cauzei disciplinare, precum și din informația extrasă din Programul Integrat de Gestionaře a Dosarelor, rezultă faptul că, petiționarul Covaliuco Iurie, a înaintat judecătorului de instrucție o plângere împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cu reducerea pedepsei potrivit prevederilor art. 4734 alin. (5) din Codul de procedură penală.
18. Potrivit fișei de repartizare a dosarului se confirmă că cauza a fost înregistrată și repartizată la Judecătoria Chișinău cu numărul 12-21-22740-18042019, pe data de 18.04.2019, ora 17:16.
19. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 08 august 2019, s-a admis parțial plângerea petiționarului Covaliuco Iurie Vasile împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție.
20. Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la 17 septembrie 2019 condamnatul Covaliuco Iurii Vasile a declarat recurs prin care și-a exprimat dezacordul cu soluția instanței de fond invocând netemeinicia acesteia, menționând că instanța de fond în speță a omis aplicarea prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală.

21. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019 s-a decis a admite cererea de recurs declarată de către condamnatul Covaliu Iurii Vasile, s-a casat încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 08 august 2019, cu remiterea cauzei la rejudicare în instanța de fond, în alt complet de judecată.
22. Conform art. 4 alin. (1) din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor, *constituie abatere disciplinară : a) nerespectarea intenționată sau din neglijență gravă a îndatoririi de a se abține atunci cînd judecătorul știe sau trebuie să știe că există una dintre circumstanțele prevăzute de lege pentru abținerea sa, precum și formularea de declarații repetitive și nejustificate de abținere în aceeași cauză, care are ca efect tergiversarea examinării cauzei; b) adoptarea unei hotărîri judecătoarești prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte; c) acțiunile judecătorului în procesul de înșăptuire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente; d) imixtiunea în activitatea de înșăptuire a justiției de către un alt judecător; e) intervențiile ilegale sau exploatarea poziției de judecător în raport cu alte autorități, instituții sau funcționari fie pentru soluționarea unor cereri, pretinderea sau acceptarea rezolvării intereselor personale sau ale altor persoane, fie în scopul obținerii de foloase necuvenite; f) nerespectarea secretului deliberării sau a confidențialității lucrărilor care au acest caracter, precum și a altor informații confidențiale de care a luat cunoștință în exercitarea funcției, în condițiile legii; g) încălcarea, din motive imputabile judecătorului, a termenelor de îndeplinire a acțiunilor de procedură, inclusiv a termenelor de redactare a hotărîrilor judecătoarești și de transmitere a copiilor acestora participanților la proces, dacă aceasta a afectat în mod direct drepturile participanților la proces sau ale altor persoane; h) absențele nemotivate de la serviciu, întîrzierea ori plecarea fără motive obiective de la serviciu, dacă aceasta a afectat activitatea instanței; i) încălcarea normelor imperitive ale legislației în procesul de înșăptuire a justiției; j) neîndeplinirea sau îndeplinirea cu întîrziere sau necorespunzătoare a unei obligații de serviciu, fără o justificare rezonabilă, dacă aceasta a afectat în mod direct drepturile participanților la proces sau ale altor persoane; k) atitudinea nedemnă în procesul de înșăptuire a justiției față de colegi, avocați, experți, martori sau alte persoane; l) încălcarea prevederilor referitoare la incompatibilitățile, interdicțiile și restricțiile de serviciu care îi privesc pe judecători; m) nerespectarea prevederilor art.7 alin.(2) din Legea nr.325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale; n) obstrucționarea, prin orice mijloace, a activității inspectorilor-judecători; p) alte fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în aşa măsură încît se afectează increderea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara*

acestora, care, după gravitatea lor, nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de etică și conduită profesională a judecătorilor.

23. Astfel, Colegiul disciplinar remarcă faptul, că potrivit sensului legii, judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară doar în cazul în care, în urma verificării argumentelor sesizării, s-a constatat existența circumstanțelor de fapt și de drept care stabilesc faptul comiterii unei abateri disciplinare de către judecător.
24. În acest sens, Colegiul disciplinar subliniază că, pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile judecătorului sunt întrunate elementele constitutive ale acesteia : latura obiectivă și subiectivă, în lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu există și în aceste condiții nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.
25. Din materialele anexate la sesizare, cât și la contestația depusă, nu rezultă că, autorul indică asupra comiterii de către judecător a cărorva abateri disciplinare, definite în art. 4 alin. (1) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor. Or, din textul sesizării se desprinde nemulțumirea petiționarului față de modalitatea de soluționare a demersului său înaintat instanței.
26. În acest sens, Completul conchide că, competentă să se expună asupra chestiunilor legate de examinarea fondului cauzei sau corectitudinea admiterii/respingerii unor cereri și demersuri înaintate de participanții la proces, este instanța ierarhic superioară, or, argumentele țin de fondul cauzei, sunt momente de procedură, care urmează fi invocate în cadrul procedurii de atac.
27. După cum s-a constatat, în procesul verificării sesizării înaintate, încheierea emisă de instanță de fond a fost casată de Curtea de Apel Chișinău.
28. Colegiul Disciplinar notează că, faptul casării unei hotărâri judecătoarești nu constituie în sine o încălcare, ce ar atrage răspunderea disciplinară a judecătorului.
29. În acest sens, Completul de examinare a contestațiilor notează că, independența judecătoarească impune condiția ca judecătorii să fie protejați de influența din partea altor puteri ale statului și ca fiecare judecător să beneficieze de libertate profesională în interpretarea legii, în evaluarea faptelor și aprecierea probelor în fiecare caz individual.
30. Prin urmare, deciziile eronate trebuie să poată fi corectate prin intermediul căilor de atac și nu pot avea drept consecință responsabilizarea individuală a judecătorilor. În calitate de excepții pot servi doar cazurile în care, în procesul de luare a deciziilor, judecătorii au acționat cu rea-voință sau au admis o omisiune gravă. Aceeași opinie este împărtășită de către Comisia de la Veneția.
31. Din conținutul deciziei instanței de recurs, nu rezultă aplicarea în mod intenționat, cu rea-voință sau aplicarea repetată din neglijență gravă a legislației, contrar practicii judiciare uniforme.
32. Completul notează că, judecătorii nu pot fi constrânși să-și exercite atribuțiile sub amenințarea unei sancțiuni, fapt care poate influența în mod nefavorabil hotărârile ce urmează a fi adoptate. Or, în exercitarea atribuțiilor ce le revin,

judecătorii trebuie să beneficieze de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință.

33. A se menționa în acest sens și pct.66 și pct.70 din Recomandarea CM/REC (2010)12 a Comitetului de Miniștri către statele membre „Cu privire la judecători: independența, eficiența și responsabilitățile”, care stabilește că, judecătorii nu trebuie să poarte răspundere personală în cazul în care decizia lor este infirmată sau modificată într-o cale de atac. Nu poate fi antrenată răspunderea civilă sau disciplinară a unui judecător pentru modul de interpretare a legii, aprecierea a faptelor sau evaluare a probelor, cu excepția cauzelor când legea a fost încălcată cu rea-credință sau neglijență gravă.
34. Din aceste raționamente, considerentele judecătorului care au determinat adoptarea unei hotărâri/încheieri/decizii într-o anumită cauză, care a fost anulată sau modificată, nu poate servi în calitate de temei determinant pentru sancționarea judecătorului.
35. Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr.28 din 14.12.2010, un judecător nu poate fi tras la răspundere disciplinară numai pentru interpretarea neuniformă a legislației, prin aceasta fiind încălcate drepturile judecătorului de a gîndi liber, de a trata legea diferit, deoarece judecătorul are obligația de a se conduce de normele de drept, determinînd mai întâi de toate legalitatea actului juridic, în baza căruia se va rezolva litigiul.
36. Astfel, contrar argumentelor invocate de petiționar în plângerea și contestația depuse, nu pot fi încadrate acțiunile judecătorului Veaceslav Martînenco conform temeiului prevăzut de lit. c) alin. (1) art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, adică acțiunile judecătorului în procesul de înfăptuire a justiției nu fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente.
37. Or, incompetența profesională gravă și evidentă presupune acțiuni, care ar demonstra lipsă de cunoștințe sau de practică într-un anumit domeniu, la caz în domeniul de aplicare a legilor, a practicii unitare în spețele care se soluționează. Aceasta poate însemna o ignoranță, o neștiință a unor legi evident cunoscute, o aplicare absolut irelevantă, o lipsă a puterii legale de a îndeplini o anumită atribuție etc., fapt ce nu a fost demonstrat în cadrul examinării sesizării.
38. În partea ce ține de solicitarea petiționarului, de verificare a tuturor dosarelor ce se află în procedură la judecătorul Veaceslav Martînenco pentru a stabili corectitudinea aplicării art. 385 și art.5 al Codului de procedură penală, se reține că analiza activității judecătorilor se înfăptuiește în conformitate cu Regulamentul cu privire la criteriile, indicatorii și procedura de evaluare a performanțelor judecătorilor, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 212/8 din 05 martie 2013, modificat prin Hotărîrile CSM nr. 796/34 din 05.11.2013, nr. 141/7 din 06.03.2018, nr. 408/20 din 02.10.2018.
39. Potrivit prevederilor art.114 din Constituția Republicii Moldova, *justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătoarești*.

40. Conform art. 29 alin. (3) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, *hotărîrea privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării este definitivă*.
41. Având în vedere faptul că, la examinarea sesizării depuse de petiționar, Inspecția Judiciară a dat o apreciere justă circumstanțelor stabilite, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului Disciplinar ajunge la concluzia de a respinge contestația depusă împotriva deciziei Inspecției Judiciare, adoptată în urma examinării sesizării depuse, or, faptele invocate nu pot fi încadrate ca temeiuri de abatere disciplinară.
42. În conformitate cu prevederile art. 18, 27-29 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul de examinare a contestațiilor al Colegiului Disciplinar,

HOTĂRÂȘTE :

Se respinge ca neîntemeiată contestația depusă de cet. Covaliuc Iurie împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 88s-119p/m, nr. 96s-131p/m din 25 februarie 2020, emise pe marginea sesizării depuse la 27 ianuarie 2020 asupra acțiunilor judecătorului Martînenco Veaceslav de la Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana).

Hotărârea Completului de examinare a contestațiilor este definitivă, se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte

/semnătura/

Anatolie Minciuna

Membrii

/semnătura/

Igor Mînăscurtă

/semnătura/

Veronica Mocanu